

Novověk - revoluce v myšlení

Pojmy

Renesance, racionalismus, empirismus, sensualismus, dualismus, „Cogito, ergo sum“, monádo, stoly.

Kredity

Průběh a obsah
Vliv na kulturu a vědu
Průběh a obsah
Vliv na kulturu a vědu
Průběh a obsah
Vliv na kulturu a vědu

Dějiny

1. etapa - 16. století
2. etapa - 17. století
3. etapa - 18. století
4. etapa - 19. století
5. etapa - 20. století

Obce

1. etapa - 16. století
2. etapa - 17. století
3. etapa - 18. století
4. etapa - 19. století
5. etapa - 20. století

Masaryk

1. etapa - 16. století
2. etapa - 17. století
3. etapa - 18. století
4. etapa - 19. století
5. etapa - 20. století

Novověk

1. etapa - 16. století
2. etapa - 17. století
3. etapa - 18. století
4. etapa - 19. století
5. etapa - 20. století

„Věda“

1. etapa - 16. století
2. etapa - 17. století
3. etapa - 18. století
4. etapa - 19. století
5. etapa - 20. století

Použité zdroje

1. etapa - 16. století
2. etapa - 17. století
3. etapa - 18. století
4. etapa - 19. století
5. etapa - 20. století

„Věda“

1. etapa - 16. století
2. etapa - 17. století
3. etapa - 18. století
4. etapa - 19. století
5. etapa - 20. století

Rozvoj filozofických směrů

Racionalismus
Empirismus
Sensualismus
Subjektivismus
Transcendentalismus
Skepticismus
Intuicionismus

Pojmy

Renesance, racionalismus,
empirismus, sensualismus,
dualismus, „Cogito, ergo
sum“, monáda, idoly.

Kredity

Příspěvek k diskusi:

Vyber si citát vybraného filosofa a presentuj svůj
pohled

10 kreditů

Příspěvek k aktuálnímu tématu:

Seznámení s vybranou myšlenkou filosofa
rozebíraného období

5 kreditů

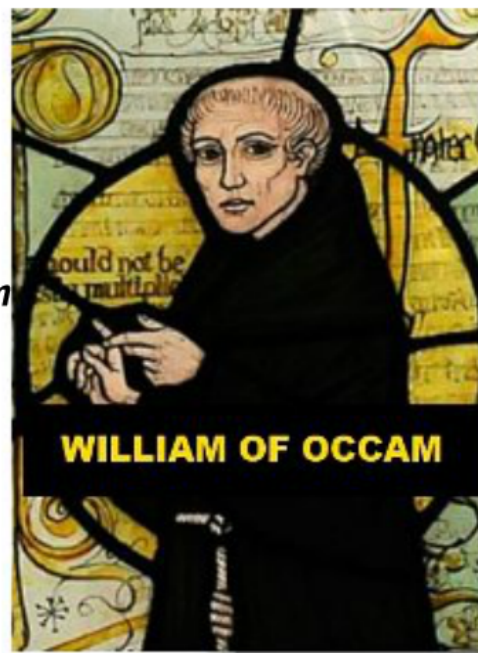
Úkol:

Prostudovat přednášku a doporučenou literaturu a
rozpracovat odborně obsahstanovených pojmů

podmínka pololetní klasifikace

William Occam

Je zbytečné dělat něco s větším počtem, když se to dá udělat s menším.

OCCAMOVA BŘITVA

RENESSANCE

Vznikají města a vzkvétá obchod. Rozvoj universit osvobozuje ducha a intelekt. To nutí člověka zabývat se pozemskými otázkami z úplně jiné perspektivy.

ozofie

Rysy renesanční filozofie

1. Rozchod se scholastikou _ řešit problémy
2. Konec celostního chápání filozofie
3. Filozofie _ NAUKA O NEJOBECNĚJŠÍM
4. Vznikání nových věd

Mikoláš Koperník

Giordano Bruno

Niccolo Machiavelli

Mikoláš Kusánský

„...když se člověk dostane do světa, který je tak rozdílný od toho, který jsme si představovali, tak se mu zdá, že se nachází v nějaké jiné zemi.“

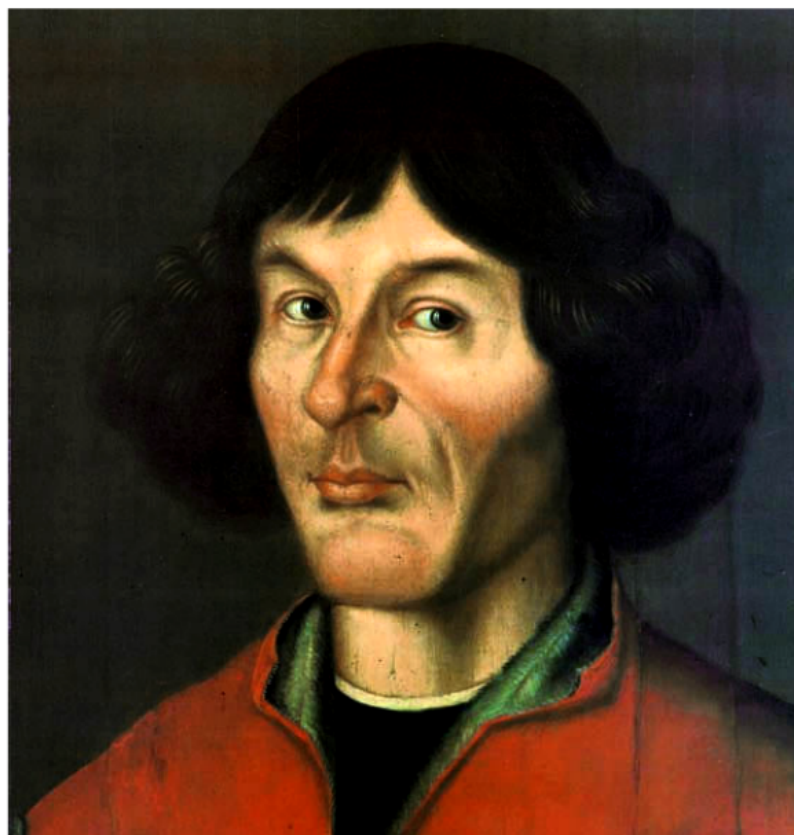
Mikuláš Kusánský

Giordano Bruno

„Bůh je princip, který vše odzrcadluje, bůh rozptýlen v nekonečném věčném světě jako nějaká „světová duše“, neřídí svět z vnějšku.“

Mikoláš Koperník

Mikuláš Kusánský

Giordano Bruno

Niccolo Machiavelli

Niccolo Machiavelli

*Je nutno buď lichotit, anebo
Němci za své bezprávy se
ocí pomstít, Z hrobu se*

Niccolo Machiaveli

„Lidem je nutno buď lichotit, anebo je zničit. Neboť za malé bezpráví se budou moci pomstít, Z hrobu se nemstí nikdo. Jestliže se tedy již někomu činí bezpráví, musí to být tak, aby se alespoň nemohl mstít“. 1

Rozvoj věd

Příroda nabízí hodně možnosti k poznání člověka, který může proměňovat svůj svět. Může působit na přírodu a může ji zkoumat.

Náboženství

Začíná se důsledně oddělovat víra od rozumu. Dochází k reformaci církví.

Deismus
x
Pantheismus
x
Teismus

Giordano Bruno

*„Bůh je princip, který vše
oduševňuje, bůh rozptýlen v
nekonečném věčném světě
jako nějaká „světová duše“;
neřídí svět z vnějšku.“²*

Osvícenství

- Bůh...stvořitel světa, ne jako udržovatel a řídící činitel světa.
- Odmítají jeho zásah do dějin lidstva - Boží zjevení.

Voltaire

Deismus
x
Pantheismus
x
Teismus

Giordano Bruno

*„Bůh je princip, který vše
oduševňuje, bůh rozptýlen v
nekonečném věčném světě
jako nějaká „světová duše“,
neřídí svět z vnějšku“.2*

Osvícenství

- **Bůh_stvořitel světa, ne jako udržovatel a řídící činitel světa.**
- **Odmítají jeho zásah do dějin lidstva - Boží zjevení.**

Voltaire

Rozvoj filozofických směrů

Racionalismus
Empirismus
Sensualismus
Subjektivismus
Transcendentalismus
Skepticismus
Iracionalismus
Voluntarismus
Idealismus
Materialismus

SENSUALISMUS

Jediný zdroj poznání
jsou prosté smyslové
počítky.

SUBJEKTIVISMUS

Zdůrazňuje prvotnost
„já“, v poznání a bytí.

TRANSCENDENTALISMUS

Poznání přesahuje veškerou
možnou zkušenost.

IRACIONALISMUS

Odmítá rozumové poznání
a zdůrazňuje duchovních a
citových cest poznání
(esoterika)

VOLUNTARISMUS

Přiznává vůli
přednost před
rozumem

SKEPTICISMUS

Odmítá možnost objektivního
poznání.

EMPIRISMUS

Zdroj veškerého poznání
je zkušenost.

RACIONALISMUS

ratio – lat. rozum
Myšlení založené na uznání
rozumu jako zdroje poznání i
mravních hodnot.

RACIONALISMUS

ratio – lat. rozum

Myšlení založené na uznání
rozumu jako zdroje poznání i
mravních hodnot.

EMPIRIS

Zdroj veškeré
je zkušenost.

EMPIRISMUS

**Zdroj veškerého poznání
je zkušenost.**

SENSUALISMUS

Jediný zdroj poznání
jsou prosté smyslové
počítky.

OBJEKTIVISMUS

SUBJEKTIVISMUS

Zdůrazňuje prvotnost
„já“, v poznání a bytí.

TRANSCENDENTALISMUS

Poznání přesahuje veškerou
možnou zkušenost.

SKEPTICISMUS

Odmítá možnost objektivního poznání.

znání

IRACIONALISMUS

Odmítá rozumové poznání
a zdůrazňuje duchovních a
citových cest poznání
(esoterika)

VOLUNTARISMUS

Přiznává vůli
přednost před
rozumem

Monismus - jediný princip → realita.

Materialismus - základ světa je hmota
→ duchovní realita

Idealismus - základní a určující prvek je idea, myšlenka, božský duchovní princip.

Dualismus - základ světa je tvořen dvěma substancemi na sobě nezávislými (R.Descartes)

Pluralismus - hovoří o více principech

Monismus

Benedikt Spinoza – holandský filozof

„Bůh, jenž prostupuje přírodou je jedinou substancí s nekonečným počtem atributů, z nichž každý vyjadřuje věčnou, nekonečnou esenci.“³

Des
nest
stvo
res e
atrib
res c
atrib

raha

Praha,

René Descartes - francouzský filozof

Descartes rozlišuje Boha jakožto nekonečnou a nestvořenou substanci, a vedle něho jen dvě substance stvořené:

res extensa - svět těles, tělesnou substanci s hlavním atributem rozprostraněnosti;

res cogitans - nerozprostraněnou duchovní substanci s atributem myšlení, neprostorový a netělesný duch, myšlení.

věčnou,

jen v
je b
konc

Georg Wilhelm Friedrich Hegel -
německý filozof

„Pravdivý je celek. Celek se však dovršuje jen ve vývoji. O absolutnu je třeba říci, že je bytostně výsledkem, že je teprve na konci tím, čím ve skutečnosti jest.“⁴

Použité zdroje

Blecha, I., Filosofická čítanka: Olomouc, Olomouc, 2002.

Blecha, I., Filosofie: Olomouc, Olomouc, 2002.

Filosofický slovník: Olomouc, Olomouc, 1998.

Hoffding, H., Král, J. Přehledné dějiny filosofie: Unie, Praha, 1947.

Osborne, R. Filosofie, české vydání: Portál, Praha, 2006.

Storig, H. J. Malé dějiny filosofie, 1. vydání: Zvon, Praha 1992.

Obrázky

Renesance. 2013. Dostupné z: http://www.textilforum.cz/admin/files/pages/437/tn_main_picture_renesance.jpg

Knihtisk. 2013. Dostupné z: <http://upload.wikimedia.org/wikipedia/commons/a/a0/Buchdrucker-1568.png>

Náboženství. 2013. Dostupné z: <http://terescinotvoreni.wz.cz/mari-josef.gif>

Koperník. 2013. Dostupné z: <http://www.neaktuality.cz/wp-content/uploads/kopernik.png>

Kusánský. 2013. Dostupné z: http://i.zpravy.cz/pes/06/082/pnesd/WAG14ed8c_Nicolaus_Cusanus.jpg

Bruno. 2013. Dostupné z: <http://philosopedia.org/images/c/c2/Bruno.jpg>

Machiavelli. 2013. Dostupné z: <http://www.thescreamonline.com/photo/photo06-01/mortensen/machiavelli.jpg>

Occam. 2013. Dostupné z: http://ecx.images-amazon.com/images/I/513vqomCMCL_AA278_Plkin4,BottomRight,-34,22_AA300_SH20_OU15_.jpg

Citace

1. Storig.H. J. Malé dějiny filosofie, 1. vydání:Zvon, Praha 1992, s. 223
2. Bruno, G. Dialogy: SPNL, Praha, 1956, s. 253
3. Storig.H. J. Malé dějiny filosofie, 1. vydání: Zvon, Praha, 1992, s. 248
4. Tamtéž. s. 349

B
„Bůh
neko
neko